

Machokultur hinder för räddningstjänsten

RAPPORT. Brister i kommunikationen

HUDIKSVALL/LUND
Sveriges Räddningstjänst får utstå svidande kritik i det senaste numret av Räddningsverkets tidning Sirenen. Organisationen framställs av två forskare som bråkig och ovillig att lära, som hierarkiskt uppbyggd och macho-präglad.

Professor Sidney Dekker, Lund, pilot och expert på flygsäkerhet, skulle ta fram en modell för att lära av räddningsinsatser, men enligt tidningsartikeln misslyckades han. Den svenska räddningstjänsten är inte redo för att lära, säger han. Magnus Jonsén, pilot och forskare, ansluter sig också till kritiken.

I norra Hälsingland förväns räddningschefen Lennart Juhlin över de negativa omdömena, som han till övervägande del inte känner igen på sin egen arbetsplats.

– Men de har studerat större organisationer än den här, och problemen är alltid tydligare på stora arbetsplatser, säger han.

En svaghet inom räddningstjänsten är, enligt forskarna, att erfarenheter från insatser inte förs vidare. Hur går snacket efter en insats, frågar de. Lär man sig något, och blir man bättre till nästa insats? Får fler ta del av erfarenheterna?

Visst kan det finnas en del problem med att sprida erfarenheter från insatser, i synnerhet till deltidspersonalen, medger räddningschefen i norra Hälsingland, Lennart Juhlin. FOTO: STEFAN WESTERLUND

– Här kan vi ha ett problem, medger Lennart Juhlin. Det kan vara svårt att nå ut till deltidsbrandmännen. Vi har provat och ändrat olika modeller genom åren, för att komma ut med information från räddningsinsatser. Nu har vi några träffar per år, det går inte att samla alla oftare, för deltidspersonalen har ju andra jobb att sköta.

Inom heltidskåren sker det ett erfarenhetsutbyte, hävdar Lennart Juhlin. De flesta arbetsuppgifterna är mer eller mindre rutinmässiga, och kräver inga fördjupningar. Vid insatser av allvarlig karaktär kommer dels det formella samtalsstödet in, dels det informel-

la som sker arbetskamrater emellan.

Erfarenheter som kan bli av nytta vid kommande insatser dokumenteras och sprids vid återkommande möten till övrig personal, berättar Lennart Juhlin.

– Men tendenser är svåra att se lokalt, för det är för få insatser. Vi dokumenterar alla insatser och rapporterar till Räddningsverket, och det är främst därifrån vi kan få erfarenhetsutbytet. Häromåret var det till exempel många bränder i kylskåp. Om vi hade sett bara lokalt hade vi aldrig hittat felet hos just den kylskåpsmodellen. Det är när man får information från hela landet som tendenserna träder fram.

Forskarna hävdar att det finns stora brister i kommunikationen mellan ledning och personal, och att det i varierande grad saknas de främsta förutsättningarna för lärande, nämligen tillit, respekt och delaktighet. Om räddningskåren i norra Hälsingland konserverar könsroller, eller om gapet mellan ledning och fotfolk är stort, vill Lennart Juhlin inte spekulera i.

– Från våra kvinnliga deltidsbrandmän har jag inte hört om något sådant. Om det är högt i tak här hos oss? Det hoppas jag, i alla fall.

SANDY BERGSTRÖM
0650-355 93
sandy.bergstrom@ht.se

JO kritiserar Kryllisärende

IGGESUND
JO (justitieombudsmannen) kritiserar handläggningen i Iggesunds kommunalnämnd när en flicka mot sin vilja placerades för behandling på ungdomshemmet Kryllis.

Hudiksvalls kommun har planer på att lägga ner Kryllis. ARKIVFOTO

Flickan, som i dag är vuxen, hade enligt socialtjänsten ett självdestruktivt beteende som bland annat yttrade sig i att hon hade svårt att åka kollektivt, hålla tider och genomföra aktiviteter som planerats.

Flickan hade vistats på ett behandlingshem i Gävle under ett par års tid. En utredare ville att hon i stället skulle bo på Kryllis i Iggesund, och trots att hon motsatt sig flytt föreslog socialsekreterarna att hon skulle behandlas i Iggesund.

En fördel för kommunen var att behandlingen skulle bli betydligt billigare.

Beslutet togs på ett sammanträde i arbetsutskottet, där flickan och hennes mamma närvarade. De hade dagen innan endast fått muntlig information om att ärendet skulle upp på bordet. Arbetsutskottet bestämde att flickan skulle flytta till Iggesund, eftersom de ansåg hon där skulle få likvärdig hjälp som i Gävle.

Detta ledde dessvärre till att flickan återgick

till sitt tidigare destruktiva beteende, konstaterar man i efterhand.

Socialnämnden har i en redogörelse till JO bekräftat att de brustit i sättet att handlägga ärendet på.

JO riktar kritik mot att flickan informerats alltför lättvindligt, genom ett telefonsamtal dagen innan hennes ärende skulle behandlas. Nämnden har också brustit i sin skyldighet att underrätta om att hon hade rätt att gå på arbetsutskottets möte.

JO påminner om att socialnämndens insatser enligt lag ska genomföras tillsammans med personen och att den ska bygga på respekt för självbestämmanderätt och integritet.

Socialnämnden säger i sin redogörelse att de gett i uppdrag till chefen för individ- och familjeomsorgen, att se till att personalen har tillräckligt med kunskaper och förutsättningar för att de brister som nu kommit fram inte ska upprepas.

BO WIKMAN
0650-355 43
bo.wikman@ht.se

Kvinnliga företagare planerar stor mässa

HUDIKSVALL
Det är viktigt att synas som företagare. Det är något nätverket Primus Motor har tagit fasta på. Nu planerar de för en stor företagarmässa i Hudiksvall 2009.

Norra Hälsinglands företagsakademi är ett EU-projekt för att främja företagandet i kommunen. Främst ger akademien möjlighet till kontakter mellan

företagare i kommunen och skapar nätverk.

Hittills har akademien skapat 12 nätverk av företagare i kommunen. Primus Motor är ett av dem. Nätverket består av fem kvinnliga Hudiksvallsföretagare, verkssamma i olika branscher.

Elena Semenova har haft sitt företag, Nova-design, sedan 1999. Det är ett företag med inriktning mot grafisk design och hemsidor.

Hon tycker att nätverks-träffarna är värdefulla.

– För min del sitter man rätt ensam. Detta är ett bra sätt att träffa andra, och tillsammans är vi starka.

Margareta Starks företag heter Event marketing Hälsingland, hennes affärsidé är att planera och genomföra konferenser, mässor eller utbildningar för an-

dra företag. Att detta nätverk enbart består av kvinnor tycker hon är bra.

– Kvinnor har ofta lite svårare att nå ut än män. Därför är det bra att träffa andra kvinnliga företagare för att få råd och tips.

Charlotte Sjöberg driver Floristdesign, blombutik på Västra Tullgatan. Hon tror att många som har haft sitt företag en längre tid gärna skulle vilja vara med i ett nätverk.

– Mankan lätt bli hemmablind. Men man får energi av att träffa likasinnade, fast vi är i olika branscher. De här träffarna ger mig nya idéer.

Det finns fler företag i kommunen än vad man tror, ungefär 1 700 stycken.

Den betydande siffran har gett Primus Motor en

Projektledare Marie Ohlsson stoltserar bakom nätverket Primus Motor som består av Elena Semenova, Margareta Stark, Charlotte Sjöberg och Kajsa Eriksson. FOTO: LARS SUNDIN

idé om en företagarmässa i Hudiksvall.

Men det ska vara en stor, betydande mässa. Inga halvmesyurer har man tänkt sig. Tidigast tror man att den

ska kunna sjösättas 2009.

– Därför är det jättebra att vi får synas i tidningen. För det här är inte något vi fem klarar av själva. Kanske kan vi locka företag som har jobbat med mäss-

or tidigare, säger Margareta Stark.

ANNA NORLING
0650-355 74
anna.norling@ht.se